

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

Газет ледӊны
ВЛКСМ
Коми Обком
да Сыктывкарса
Горком

РАДЕЈТӊМӊН ВЕЛОДНЫ ДА ПРОПАГАНДИРУТНЫ БОЛЬШЕВИЗМ- ЛЫГ ИСТОРИЈАСӊ

ВКП(б) ЦК-лӊн февралско-мартовској пленум-став партија воӊын сувтӊдӊс мог—овладејтны большевизмӊн. Пленумлӊн тајӊ индӊдыс зев ыжыд тӊдчанлун жутӊ ленинској комсомоллы, кодӊ ем большевистској партијалӊн вынјӊра резерв да надежнӊӊ отсасыс.

Быд комсомолец воӊын, став комсомолској организација воӊын сулалд мог—настојчивӊа да терпитӊмӊн овладејтны большевизмӊн. Колӊ ичӊтсан прививатны томјӊзлы большевистској качествојас, воспитыватны најӊс коммунизм самӊн. Но оз поӊ воспитатны кадрјас, оз поӊ овладејтны большевизмӊн, он-кӊ дугдывтӊг, быд лун велӊд большевизмыс историчасӊ.

Быд комсомолској активистлы, торјӊн-нин быд комсомолској руководителлы колӊ не сӊмын радејтӊмӊн велӊдны большевизмыс историчасӊ, но и пропагандирутны сӊдӊс комсомолчас да томјӊз повсын. Пропагандирутны увлекателнӊа, радејтӊмӊн да гӊгӊрвоанаӊ томјӊз масса-лы—пропагандирутны сӊ, кычӊ индӊ „ВКП(б) историчас учебник јылыс“ аслас пӊмӊын Сталин јорт.

Сӊмын большевизмыс историчасӊ велӊдӊмӊн, сӊдӊс тӊдӊмӊн поӊ воспитатны партијалы да советској властлы преданиӊ, став да быдсикас врајас дӊнд ми-ритчӊтӊм да большевизмӊн овладејтӊм том поколенејдс, кодӊ вежас важ поколенејдс да нудас воӊд коммунизм стрӊитӊм.

Но оз став активистјас да комсомолској руководителјас гӊгӊрвоны большевизм историчас велӊдӊмлыс тӊдчанлунсӊ. Унаыс овлӊ, ве-сӊг, сӊ, мыј ӊткымын комсомолској активистјас не сӊмын оз пропагандирутны томјӊз повсын большевизмыс историчасӊ, но оз велӊдны сӊдӊс асныс.

Фереваниӊын (Кулӊмӊн район) ВКП(б)-лыс историчасӊ велӊдӊм куӊа комсомолској кружокын быдса во чӊдӊн прӊдӊитисны вит тема. Тајӊ кружокнас вескӊдлыс пропагандист ӊти темасӊ јукӊ 3-4 занатје вылӊ—ӊти занатје вылын вӊчӊ лекција, мӊдын јуасӊ (сӊмын јуасӊ), а којмӊдын вӊчӊ вывод. Ферт, большевизмыс историчасӊ велӊдӊм ташӊмсама котыртӊмнад, комсомолецјасыд оз овладејтны сӊдӊн.

Либӊ мӊд факт. Јемдӊн ВЛКСМ рајкомса политучо-

ба ӊтфелын јуралыс Попов нӊдӊи ез занӊмајтчы пропагандистској ужӊн, кӊт сӊдӊ партијалӊн да комсомолӊн сувтӊдӊма бурещ тајӊ уж вылас. Попов јорт коман-дировкајасӊ ветлӊдӊн занӊмајтчӊ да интересутчӊ быдторјӊн—и вӊрлӊдӊмӊн, и кылӊдӊчӊмӊн, и кӊчӊмӊн, но сӊмын не комсомолској кружокјаслӊн ужӊн, пропаганда да пропагандистјас јылыс вопросӊн.

Нӊшта ӊти факт, кодӊ петкӊдлӊ мијан комсомолској руководителјасӊн тајӊ ыжыд ужсӊ донјавтӊм. Сыктывса ВЛКСМ рајкомын секретар Сметанин јорт мыкӊ дыра нудӊс пропагандистској уж ӊти комсомолској кружокын. Но Сметанин јортлы, буракӊ, тајӊ ужыс кажӊтчис аслас чӊн сертӊ ичӊтӊн да зазорнӊӊн, а та вӊсна сӊдӊ ассыс кружоксӊ распуситӊс. Кӊт и жал, но тајӊ факт. Торја комсомолској активистјаслы, буракӊ, кажӊтчы пропагандистској уж јылыс да большевизмыс историчасӊ велӊдӊм јылыс, сӊдӊс практическоја котыртӊм дорыс. Мӊд ногӊн ташӊм отноше-нијесӊ тајӊ почотнӊӊ уж дӊнас оз поӊ објаснитны.

„Медым обеспечитны ВКП(б)-лыс историчасӊ пы-дысан велӊдӊм, медым бырӊдны схоластика да формализм преподајтӊм-мын, пропагандист должен кужны јитны партијалыс историчасӊ СССР-лӊн историчасӊ. Пропагандист дол-жен петкӊдлыны соответ-ствујушщӊ кадколастлыс политическој да економическој обстановкасӊ, пет-кӊдлыны, кушӊм классӊвӊӊ вынјас петкӊдлысјасӊн вӊ-лыны сӊдӊ либӊ мӊд антипар-тијнӊ фракцијас да груп-пировкајас.

...Пропагандистлӊн мог—сетны марксистској гӊгӊр-воӊм партија историчасыс фактјаслы, петкӊдлыны партија развӊтителыс закон, а не кежны „колӊм фелд-јас“ јылыс кушӊм-кӊ вӊст вылӊ“ („Правда“).

„Правдалӊн“ тајӊ кывјасыс вескыда инмӊны и мијан комсомолској пропагандистјаслы, кодјас пропагандирутны томјӊз повсын большевизмыс историчасӊ.

Радејтӊмӊн велӊдны большевизмыс историчасӊ, пропагандирутны сӊдӊс томјӊз повсын, Сталин јортлыс индӊдјассӊ олӊмӊ портӊмӊн—ташӊм могыс мијан став комсомолској организацијаслӊн.

Экран вылын „Фетство маршала“

Орденосноӊ студија „Ленфильм“ Ленинградын примитис постановкаӊ Все-волжскилыс сценарий „Фетство маршала“. Сценарий, кычӊ и ӊти нӊма преса, вӊдох-новӊтӊма маршал Г. М. Буденныйлӊн челаӊ војас-са биографическој эпизод-јасӊн.

Мај 25-ӊд лунса војӊ Ленинград дорса Рыбацкој сӊкт бердын лоас снӊмитӊма медвоӊа кадрјас, кодјас серпасалӊны Пастушок Сомкалыс большевик Васи-лјикӊд встреча. Тани-жӊ индӊма озыр казак Гераси-мовлыс двор да станичнӊӊ правленејелыс зданије со-орудитӊм. Гожӊмнас натур-нӊӊ сјомкајас нудӊм мо-гыс группа мунас донӊ либӊ Кубанӊ.

(ТАСС)

ВЫНГӊӊДӊМА РСФСР-ЛЫГ ГОСУДАРСТВЕННОЈ ГЕРБ

Россијској Советској Федеративнӊӊ Социалистическој Республикӊлӊн государственнӊӊ герб состоитӊ зарнӊ крест, воропјаснас увлаӊ, гӊрд фон вылын шондӊт ју-гӊрјас пыцкын да кычалӊма шепјасӊн, гӊрјодӊн: „РСФСР“ да „Став странајасса пролетаријас, ӊтувтӊӊ!“

Областувса партијнӊӊ конференција вылын

Мај 15-ӊд лунса рытја рендија кывзис Семичев јорт-лыс ВКП(б) Коми Обком отчотнӊӊ доклад куӊа кӊр-талана кыв.

ВКП(б)-лӊн XIV-ӊд Об-ластувса конференција от-чотнӊӊ кадколастын ВКП(б) Коми Обкомлыс ужеӊ при-најтис неудовлетворител-нӊӊн.

Мај 16-ӊд лунса асја за-седаније вылын областувса партконференција обсужда-тит ВКП(б) Обком Пленум шленјасӊ выдвинӊтӊм кан-дидатјасӊс.

77 кандидат пныс гусӊн гӊлӊсујтӊм вылӊ колӊс 62 морт. Списокыс лоӊ вештӊма 15 кандидатӊс.

Гусӊн гӊлӊсујтӊмӊн ВКП(б) Обком пленумса шленјасӊ лоӊны бӊрјӊмадс:

1. А. А. Семичев (ВКП(б) Обком);
2. Г. Г. Јарасов (Печера-Окружкомын секретар);
3. Ф. Г. Ковалов (НКВД республиканској управленеј-еын началник);
4. И. А. Федченко (Коми АССР-са прокурор);
5. И. В. Новиков (Горком-са секретар);
6. И. Ф. Лапин (Јемдӊн рајкомса секретар);
7. Јев. Г. Рочева (Луз рајкомса секретар);
8. П. А. Захаров (ВКП(б) Обком);
9. А. А. Худајев (ВЛКСМ Обкомса секретар);
10. Г. В. Ветошкин (ВКП(б) Обком);
11. К. А. Малышев (Удора-са рајкомын секретар);
12. А. Н. Лесков (Коми АССР-са Исполкомын пред-седателдс вежыс);

13. М. В. Лапин; (Обком);
15. И. А. Томов (Обсојуз);
16. Ф. А. Паршуков (ре-дакција);
17. П. И. Берендџев (Шој-натыса рајкомын секретар);
18. Н. А. Михејев (Педин-ститут);
19. Г. Г. Королов;
20. А. Јеф. Худајева (ВКП(б) Обком);
21. П. И. Размыслов (Уст-Усаса рајкомын секретар);
22. И. А. Кызуров (Сык-тывдинса рајкомын секре-тар);
23. Г. М. Артејев (Сык-тывса рајкомын секретар);
24. В. В. Потанин (ВКП(б) Обком);
25. Г. В. Костин (Кулӊм-дин рајкомса секретар);
26. А. П. Липин (Коми АССР-са Исполкомын пред-седател);
27. М. И. Калачов („Коми-лес“ трестса управлају-шщӊ);
28. К. К. Пархачов (Лет-каса рајкомын секретар);
29. П. П. Гурјев (Сык-тывкарса вӊрзаводын смен-нӊӊ мастер);
30. М. И. Шучалина („Ју-гӊр“ колхозыс сталинској ударница);
31. В. Јак. Јелфимов (Обфоса јуралыс);
32. И. В. Фјаконов (ВКП(б) Обком);
33. И. Л. Вахнин (Обл-здрав);
34. П. И. Размыслов (Пед-институт);
35. Г. И. Ратныков (Ухт-печтрест).

★

ВКП(б) Обком пленумса шленӊ кандидатјасӊн гусӊн

- гӊлӊсујтӊмӊн лоӊны бӊрјӊ-мадс:
1. А. С. Трофимов (Удора рајонса колхозник);
 3. Ф. А. Старцев (Кӊгорт механизированнӊӊ вӊр-пунктса тракторист-стаха-новец);
 4. И. Н. Фомин (АССР-са Земуправленејеса начал-ник);
 5. М. И. Антоновскиј (Мыс механизированнӊӊ вӊр-пунктса старшӊӊ механик);
 6. А. И. Каракчиев (Во-мын сӊктсоветса „Јон вын“ колхозын председател);
 7. К. Г. Щебенев (АССР милиција управленејеын на-чалник);
 8. П. В. Тетерин (Печера-Окружкомын мӊд сек-ретар);
- Ревизионнӊӊ комиссијаӊ шленјасӊн гусӊн гӊлӊсуј-тӊмӊн лоӊны бӊрјӊмадс та-шӊм јортјас:
1. Выжлецов (НКВД);
 2. Петров (парткабинет);
 3. Вајенскиј (Осоавиахим);
 4. Јатјева (Комилес бердса партком);
 5. Колпашникова (Пед-институт бердса партком);
 6. Мишарин (ОСПС);
 7. Малцев (Хлопкосбыт);
- Мај 18-ӊд лунд конференција примитис ВКП(б) Ко-ми Обком отчот куӊа резо-луција.
- Резолуција примитӊм бӊ-рын А. А. Семичев јорт вӊстӊлӊ конференција ито-јас јылыс да индӊ воӊд су-лалан могјас.
- Мај 18-ӊд лунд 3 час 10 минут лунын конференција помасӊ „Интернационал“ сы-лӊмӊн.

ВКП(б) ОБКОМЛОН ОРГАНИЗАЦИОННОЈ ПЛЕНУМ

Май 18-дд лунд, Облпартконференціа помасдм бдрын, вділ ВКП(б) Обкомлнн организационној пленум.

Гусдн гдлдсујтдмдн ВКП(б) Обкомса первојја секретардн пленум бдрјіс А. А. Семічев јортдс;

ВКП(б) Обкомса мдд секретардн пленум бдрјіс І. В. Фјаконов јортдс;

ВКП(б) Обком бјураса шленјасд гусдн гдлдсујтдмдн пленум бдрјіс:

1. А. А. Семічев јортдс — ВКП(б) Обкомса первој секретардс;

2. І. В. Фјаконов јортдс — ВКП(б) Обкомса мдд секретардс;

3. А. П. Лпін јортдс — Комі АССР-са Ісполкомы председателдс;

4. І. В. Новіков јортдс;

5. Ф. Г. Ковалов јортдс — НКВД републик. управленіеыс началыкдс;

6. І. Ф. Јуров јортдс;

7. Г. В. Ветошкін јортдс;

8. А. А. Худажев јортдс — ВЛКСМ Обкомса секретардс;

9. Калачев јортдс — „Комілес“ трестса управлајушддс;

10. П. А. Захаров јортдс;

11. Ф. А. Паршуков јортдс;

Восдн гдлдсујтдмдн ВКП(б) Обкомса одделјасд јуралысјасдн пленум выдддс:

1. ОРПО-д јуралысдн — І. В. Новіков јортдс;

2. Агітаціја да пропаганда одделд јуралысдн — Г. В. Ветошкін јортдс;

3. Візму овдс одделд јуралысдн І. Ф. Јуров јортдс;

4. Школајас да поліпросвет уж одделд јуралысдн А. Јеф. Худажева јортдс;

„Ворлезыс“ газетд редактордн пленум выдддс І. Ф. А. Паршуков јортдс.

Советској Сојузын

Май 17-дд лунд Кіевын восіс III-дд областној партијној конференціја. Присутствутдны 670 делегат. Бурној, дыр нужалан аплотисментјас улын конференціјаса почотној председателдн бдрјдма Сталин јортдс. Почотној презідіумд бдрјдма ВКП(б) ЦК-лыс політбјуродс, Јежов, Фімітров, Телман, Хоце Фіас јортдс.

Марти німа Ленинградској завод ештддс товаро-пассајірској „Челускін“ тіпа пароход „Севморпут-1“ стрддтдм, коддс арталдма 82 пассајір выд да предназначтдма Великдј Северној морској ту куза јіас пдвсд ветлм выд. Пароходысдн водоізмешценіеыс 6 сурс тонна дорыс унжык.

СССР-д первомажској торжестводас выдд воыс іностранној рабочој делегацијас, групјас выд јукдмдн, вдчалды Советској Сојуз куза појездка јас. Май 17-дд лунд Запорожјед (Україна) воіс 14 морта іспанској делегација. Іспанској гдстјас вдіны Ленин, німа Днепровској запорожској заводјасын Героіческој Іспаніјаса мдд делегација май 17-дд лунд воіс Ростовд. Іностранној делегатјаслн кык группа (Франціјас, Белгіјас, Болгаріјас да мукдд странајасыс) май 17-дд лунд воісны Бакуд. Сочід сідд лунас воіс чехословацкој делегација.

Іспанијаса выд правітелство

Правітелствоын глава — Хуан Негрін

Ларго Кабалјеро, кодд возглавляјтліс тајд лунјасд отставкад петыс іспанској правітелствоыс, откажітчіс выд правітелство формірујтмыс. Іспанској республикаса презідент Асанја май 17-дд лунд поручітс формірујтны правітелство Хуан Негрінлы, соціалістическој партијаса шленлы, мадрідској мефіцінској факультетса профессорлы, кодд займајтліс Кабалјеро правітелствоын фінансјас куза міністрлыс пост. Антіфашістској народној фронтын участвудыс політическој партијасса да организацијасса вескодлысјаскод сорнітдм бдрын, Негрін май 17-дд лунса рытын котыртчіс выд правітелство.

Выд правітелствоын 9 міністр, важ правітелство-

Сыктывкарса II-дд номера шдр школаын велдчыс Глеба Трошков шојччан лунд кыд чері.

са 18 пыдді. 8 міністрыс участвудісны Кабалјеро правітелствоын. Правітелствоыс пырды кујім соціаліст, кык коммуніст, дті представітел „Республиканскаја леваја“ партијас, дті представітел „Республиканскі сојуз“ партијас, дті представітел „Каталонскаја леваја“ каталонској партијасы да дті представітел баскској націоналістјаслн. Профсојузној организацијас (всеобщој рабочој сојуз да анархо-сінфікалістској націоналној конфедерација труда) правітелство составд оз пырны.

Правітелствоын глава Негрін јавляјтдд сіджө фінансјас да народној овмос куза міністрдн. Соціалістическој партијаса вождјас пыс дті Пријето (војза правітелствоын флот да авіација куза міністр) возглавляјтд оборона міністерство. Коммуніст Ернандес (војза правітелствоын просвешценіе куза міністр) бостіс просвешценіе да здравоохраненіе куза міністрлыс пост. Мдд коммуніст — Урібе јавляјтдд, земледеліе куза міністрдн.

Іспанској компартија јзддс маніфест, кодд разјаснајтд паскыд массајаслы правітелство реорганизујтдм јылыс вопросын коммуністјаслыс позиціја. Маніфест тддддд, мы народној фронтлн правітелство должен гарантірујтны аслас програмадн да коллективној руководство методјасдн условіејас збылыс олмдд портдм, кодјас колды гражданској војнаын ддјд победітдм выд.

(ТАСС)

Бискајској фронт вылын чорыд бојјас

Бдрја кујім лунд іспанијаса граждаској војна основној фронтјас вылын тддчө лдныштдм. Республиканецјас ісплзудтны тајд кадсө асыныс бојевдј вынјорныс војд јонмддм выд, развернутој решітелној наступленіе дагтдм выд.

Чорыд бојјас мунды Бискајској (војвыд) фронт вылын, кдні мјатежнікјас да интервентјас наступајтды баскјас автономној республикаса столица Білбаө выд.

Май 17-дд лунд јурдан дор фашістској војскајас, германској да італјанској моторізованној да механичированној частјас, артиллеріја да авіација отсддн, вөчісны атака республиканецјас позиціја вылын Хата возвышенности районын (Білбаосан асывојвылын). Бој кысөс некымын час. Фашістјас потерпітсны пораженіе да бдрынчісны асланыс ісходној позиціјасы выд. Интервентјаслн авіација нуддс сы бдрын чорыд бомбардіровка, код бдрын фашістјаслн пехотној частјас бара атакудтсны республиканецјаслыс позиціјасд. Но баскској војска, кодјас бұра тддды асланыс рддној тудыс быд вершк, прдтвнн к сындыввса быс зебасдмдн, выдержітсны фашістјаслыс вынјора ускддчылдмсд да шыбытсны најс бдрд. Фашістјас бостісны тырыс воштдмјас. Тајд-жө лунса республиканској пехота чорыд контратака бдрын бара бостіс Біскаррагі гора, кодд тупкө Білбаө туј асыввывсан.

Республиканској војска, кодјас наступајтды астуријској фронт вылын, мунды војд 10 кілометр Леон карлаң направленіе куза.

ВКП(б)-лыс ІСТОРИЈА ВЕЛӨДӨМ ЈЫЛЫС

ВКП(б)-лн історіја — том поколеніеыс коммуністическоја воспитатдмдын вынјора средство. Сыд отувтдма став зев озыр політическој опытсд, коддс чукдртдма большевістској партијадн дас војас чджда классөвој тышыс.

Сталин јорт сетд торја тддчанлун большевізмлыс історіјасд правілноја, научноја велдддмлы. ВКП(б) історіја учебнык лдбддысјаслыс сылбн пісмдс, коддс публикујтдма 9 № „Большевік“ журналын, содержітө вывті важној інддјас сы јылыс, кыд должен лоны сүвтдддма ВКП(б)-лыс історіјасд велдддм. Сідд індд туј сідд коренној тырмытдмторјассд бырдддм, кодјасдн дніја каддз страдјатдны і учебныкјас і партијалыс історіјасд преподавјатдм.

Мыын лодны тајд тырмытдмторіасыс?

„Ме мөвпала, — гіджө Сталин јорт, — мы ВКП(б) історіја куза мідан учебныкјас неудовлетворітельнојдс кујім главној помкајас куза. Неудовлетворітельнојдс лдбө сы вдсна, мы најд ВКП(б)-лыс історіјасд ізлагјатдны страна історіјакдд ітддтдг; лдбө сы вдсна, мы ограничіватчдны теченіејас тышылыс событіејас да фактјас встгалдмдн, прсдтд гіджөмдн, колана марксістској гдгдрводддм сеттдг; лдбө-жө сы вдсна, мы страдјатдны конструкціја невескыдлундн, событіејас невескыда періодізујтдмдн.“

Мы-жө колд вчны, медым мездысны тајд тырмытдмторіасыс?

Колд, медвој, велддны партијалыс історіјасд гражд-

данској історіјакдд топыд ітдддын. Сталин јорт предложітс будущдј учебнык авгорјаслы сетны быд глава (лбдө раздел) возвылын женыфік історіческој справка страналдн економическој да політическој положеніе јылыс. Сід-жө должендс вчны і мідан пропагандістјас: кружокын ВКП(б) історіјалыс сідд лдбө мдд етап встгавны заводіттдз, најд должендс петкоддыны слушателјаслыс странаыс економическој да політическој положеніесд сідд војасас.

„Татдг, — шуө Сталин јорт, — ВКП(б)-лн історіјас кузас петкодчыны не кыз історіја, а кыд колдм фелдјас јылыс кккы да гдгдрвотдм встгалдм.“

Большевістској партија пыр урчітліс асыс стратегіјасд да тактыкасд, конкретној обстановкыс петдмдн. Асыс тактыка выработыватдмдн, большевікјас аргавлісны странаыс економическој да політическој положеніе, обществоса тік став классјаслыс развітіе уровень да взаімоотношеніејас, международној обстановка. Но секі

партијалдн стратегіјас да тактыкаыс ез коллыны вежытдг. Најд вежласны революціја етапјас, олан кадколасгдн особенностјас серті. Појд-д гдгдрводн партијаса стратегіјас да тактыческој лдзунгјаслыс тајд вежласдмјассд, страна історіја јылыс гдгдрводм імеіттдг? Буракд, оз.

Сталин јортлн інддд сы јылыс, мы партијалыс історіјасд колд велддны страна історіјакдд топыд ітдддын, должен кысны торја вынмачіе к мсомольској пропагандістјаслыс. Ужалыс јдзлн пдрысжык поколеніејас олсны уна тддчана событіејас мідан страна історіјанын; налы мы-кө мында (көт ескө отрывочноја да не тырвыд) тддса важыслн обстановкыс. Мдд-ног суладд фелдыс мідан томјдзкдд. Не сдмын революціјаддса історіјалдн событіејас, но весіг граждаској војналдн эпоха лдбө неплдн војза кадколастыс лодны сылы ыл важдн, кодкдд сідд вермд тддмсны сдмын кыгајас лдбө гырысјасдн встгалдмјас серті. Сід-кө, пропагандістлн об-

язанност, кодд ужалд томјдзкдд, лөд сыын, медым торјддны особдј вынмачіе граждаској історіјалыс событіејас, кодјас фон вылын течсд партијалдн історіја, ізлагајтдмлы.

Мдд существовенној тырмытдмтор ВКП(б) історіја куза учебныкјаслн ем сыын, мы најд ограничіватчдны сдмын теченіејас тышылыс событіејас да фактјас гіджөмдн, налы колана марксістској гдгдрводддм сеттдг. Пропагандістјас, учебныкјас куза мундмдн, теченіејас да фракціјас скдр тышылыс фактјас шөкыда ізлагајтдны прсдтдј рассказ тонын („большевікјас сорныглісны сідд-тө, меньшевікјас сідд-тө, троцістјас сідд-тө“ да с. в.). Најд оз петкоддыны помкајассд, кодјас чужтылісны партија пыщкдса тыш, да сылыс прінціпалној тддчанлунсд. Ізложеніе ташдм способ дырјі колд гдгдрвотдмдн фракціјаслн да теченіејаслн уна лыдыс, кодјас вдіны војддр партијаны да рабочој классын. Слушателјаслн вермас чужны пыдысан дшыбочној гдгдрво-

ВКП(б)-лыг ысторія велөдөм жылыг

(П О М)

Ленин да Сталин, пöртисни большевистскöй партияды медга крепид да сплоченнöй партияд.

Тайос и долженды петкөдлөны ВКП(б) ыстория куза учебникяс да пропагандистяс, кодяс нуддöны занатиеяс большевизмлыг ыстория изучитöм куза.

Колö, коймод-кө, не сөмын излагатны прöстöй расказ тонын течениеяс да фракцияяс чорыд тышлыг фактяс,—гижö Сталин жорт,—но и сетны марксистскöй обяснение тайö фактяссылы, индöмдөн, мыл большевикяслөн антибольшевистскöй течениеяскөд да фракцияяскөд тыш вöлис ленинизм вöсна принципальнöй тышдөн, мыл капитализм условиеясын да вообще антагонистическöй классяс емлун условиеясын партиядышкөдса противоречиеяс да разногласиеяс быт ланады, мыл индöм условиеяс дыртыг пролетарскöй партиядыслөн развиратчöм да крепаммөм вермас мунлы сөмын тайö противоречиеяссö вендөмдөн, мыл антиленинскöй течениеяскөд да группаяскөд принципальнöй тыштöг, найос вендөг, миан партияды быт ескö переродитчис, кыз переродитчисны II-дö Интернационалса социал-демократическöй партиядяс, кодяс оз примитны ташдөм тышсö.

Сталин жортлөн писмө содержитö индöдяс нöшта быт зев важнöй вопрос куза. Сийö вопрос ВКП(б) ыстория периодизация жылыг.

Онöз та серти существуйтö тырвыжö разнобо. Попов жорт учебникын ВКП(б)-лөн ыстория лүкө 16 период вылö. „ВКП(б)-лөн краткöй ыстория“ Кнорин жорт редакция улын ВКП(б)-лыг ысториясö лүкө еиз-жө 16 период вылö, но тайö периодяссы оз лöсавны Попов жорт лүкөмкөд. Ярославский жорт учебникын ем 20 глава, кодяс должепöс лöсавны партияды олдын периодяслы. „ВКП(б) ысториялыг основнöй моментяссö велөдөм куза комсомольскöй кружоклөн программа“ лүкө сийöс 9 период вылö.

Сталин жортлөн писмө пыртö порадок ВКП(б) ысториялыг событиеяс периодизируйтан делөд. Сталин жорт предлагайтö ташдөм периодизация:

I.

Россиаын марксистскöй, социал-демократическöй партияды лöсөдөм вöсна тыш.

(Плехановскöй „Группа освобождения труда“ котыртөмөан — 1880-дö во „Искра“ первож номеряс петтöз—1900—1901-о) во-яс).

II.

Россиискöй социал-демократическöй партияды котыртөм да партияды пышкын большевикяслөн да меньшевикяслөн фракцияяс лöбм.

(1901—1904-дö во-яс).

III.

Меньшевикяс да большевикяс русско-японскöй война да первож роч революция кадколастын.

(1904—1907-дö во-яс).

IV.

Меньшевикяс да большевикяс Столыпинскöй реакция кадколастын да большевикяслөн самостоятельнöй социал-демократическöй рабочöй партияды оформитчöм.

(1908—1912-дö во-яс).

V.

Большевикяслөн партияды первож империалистическöй война воэвылын рабочöй движениежөн поджом во-ясö.

(1912—1914-дö во-яс).

VI.

Большевикяслөн партияды империалистическöй война да мөдөд роч февральскöй революция кадколастын.

(1914—март 1917-дö во-яс).

VII.

Большевикяслөн партияды Октябрьскöй социалистическöй революция гөтөвитан да нуддан кадколастын.

(Апрель 1917—1918-дö во-яс).

VIII.

Большевикяслөн партияды гражданскöй война кадколастын.

(1918—1920-дö во-яс).

IX.

Большевикяслөн партияды народнöй овмөс восстановитöм куза мирнöй уж вылö вужан кадколастын.

(1921—1925-дö во-яс).

X.

Большевикяслөн партияды странады социалистическöй индустриализируйтöм вöсна тышын.

(1926—1929-дö во-яс).

XI.

Большевикяслөн партияды вичму овмөс коллективизируйтöм вöсна тышын.

(1930—1934-дö во-яс).

XII.

Большевикяслөн партияды социалистическöй общество стрöйтöм ештөдөм да выл Конституция нуддөм вöсна тышын.

(1935—1937-дö во-яс).

Схема, кодöс индöма Сталин жортөн, сетö партияды ысториялыг периодяссö чоткөж, научножя подулалом лүкөм. Тайö периодяссылөн нимяссы яснөжя да жөнөжя формулируйтöны ВКП(б) ысторияын соответствующöй этапяслыг основнöй содержаниссö. Найö уналати исправляйтöны существующыг представительяс да пыртöны гөдөрвожм вопросяссö, кодяс куза чукöрмис не еща пунанца.

Сиз, например ВКП(б) ыстория учебникясын 90-дö во-ясса событиеяс излагай-

титөн сорныс мунö большевизм чуждөм жылыг, көт колис ескö сорнитны марксистскöй, социал-демократическöй партияды лöсөдөм вöсна тыш жылыг, öд большевизмлөн кыз политическöй течениежөн оформитчöм относитчö 1903-дö во. Сталин жорт формулируйтö первож темалыг ним: „Россиаын марксистскöй, социал-демократическöй партияды лöсөдөм вöсна тыш“ да тайөн исправляйтö индöм öшыб-касö.

Мөдөд, коймод да нөлдө периодяслөн нимяссы яснөжя индöны, мыл РСДРП кыз марксистскöй партияды вöли лöсөдөма 1903-дö во-ын, мыл öкмыс во чөж большевикяс нуддöсны тыш меньшевикяслы паныд, формальнө öти партияды рамкаясын колтчөмдөн (РСДРП-лөн III-дö сезд бöрын жөнөжик кад кынж), да мыл большевикяс помöж оформитчисны самостоятельнöй социал-демократическöй партияды 1912-дö воын.

Витөд разделын Сталин жорт стöчмөдö рабочöй движениежыг выл поджом заводитчöмлыг дата (1912-дö во), кодöс онöз тырмынөн основаниежастöг относитчисны 1910-дö во помö. Нöшта жонжыка существительнöй поправкаяс содержитчöны VI да VII разделясын. Сталин жорт индö, мыл империалистическöй воиналөн да мөдөд роч—февральскöй революциялөн кад коласт (1914—март 1917-дö во-яс) ем öти кадколаст, да, сиз-кө, сийöс оз поз орöдны кык лүкөн вылö. Октябрьскöй социалистическöй революция гөтөвитан да нуддан кадколастыг заводитчöм сийö относитö 1917-дö во-а апрелд, а сылыг помöс 1918-дö во, сөк кор онöз тайö кадколастыг пыржык давируйтсылыг неправилнө февраль 23-24-дö лунжасан 1917-дö во-а октябрь 25-дö лундöз.

Ташдөм-жө существительнöй поправкаяс пыртö Сталин жортлөн схема партияды ыстория периодизация бөр-жя во-ясö. Тайö зик öти научножя схемаыскөд лöсалöмын лоас пересмотритöма ВКП(б) ыстория куза учебникяслыг строениежсö. Нуждайтчö серюзнöй поправкаясын и комсомольскöй кружокяслөн программа, кодöс публикуйтöма ВЛКСМ ЦК-өн. Торжөн, тöдчымөн вежөм-жас лө пыртöма тайö программаыслөн первож темаясас, öд найö оз сетны чоткөж öтвет вопрос вылö, кор лоис большевистскöй партияды.

Сталин жортлөн писмө вооружайтö яснөж индöдяссөн став пропагандистяссö, ставдöс, кодö велөдö ВКП(б)-лыг ыстория. Сийö кутас имеитны зев ыжыд тöдчанлун большевизмлыг ыстория велөдан да пропагандируйтан став делö правилнөжя пуктөм вылö.

(„Комс. правда“).

Снимок вылын: Вилгорт начальнöй школоса 4-дö классын велөдчис отличникяс пунанцы: J. Власова, A. Киселева, J. Шир'аева, A. Лапина, B. Чеусова. Сулалдын: Г. Куклина, M. Киселева, J. Чеусова да B. Оплесын.

ФИЗКУЛЬТУРА ДА СПОРТ

„Коми комсомолец“ газет нима традиционнöй естафета

Лун 6-дö лунö „Коми комсомолец“ газет нуддö асыс мөдөд традиционнöй естафета. Первож естафета мунис 1936-дö во-а лун 6-дö лунö. Естафеталыг переходашчöй гөрд знамжя колан во бостис Лестехникумса физкультурнöй коллектив, кодö петкөдлис естафетаны медга бур показателяс.

Тавоса естафета кежлө колö гөтөвитчыны öнөсан быд комсомольскöй организациялы да физкультурнöй коллективлы, гөтөвитчыны сиз, медым петкөдлөны сыктывкарса олыяслы мича да гажя зрелищце, петкөдлөны, мыл вылö способөс миан том советскöй физкультурникяс, кодяс да-сöс и ужавны, и доржыны социалистическöй рöфинады враглөн став да быдкөкас усласөм-жас.

Торжя бур подготовка да показателяс долженды сетны производственнöй предприятияжас (вöрзавод, типография, затон, кирпичнöй завод да мукдö) бердса физкультурнöй коллективяс, кодяслы колö петкөдлөны образежяс мукдö коллективяслы.

Лöсөдчөм вылö кад колө еща. Колö талунсан-жө кутчыны естафетаны участвуйтыгяссö бөржөмд, найöс тренируйтөмд да инструктируйтөмд—тагы зависитö естафеталөн успех, ташдөм мөгыс физкультурнöй активлөн.

Естафета мунö карса улчаяс куза ташдөм маршрутясөн:

Старт да финиш культура да шожчан паркын.

I-о-й этап—1000 метр мужчинаяс. Культура да шожчан паркын Кирова, Пушкинскöй да Интернациональнöй улчаяс куза (124 №-ра керкадö).

II-дö этап—1000 метр мужчинаяс. Интернациональнöй да Республиканскöй улчаяс куза Ленина улчөж (33-дö №-ра керкадö).

III-дö этап—1000 метр мужчинаяс. Республиканскöй, Советскöй, Коммуни-

стическöй улчаяс куза Краснöй площадь вылö.

IV-дö этап—500 метр нывбабас. Коммунистическöй-Интернациональнöй улчаяс куза 93 №-ра керкадö.

V-дö этап—500 метр нывбабас. Интернациональнöй улч куза 71 №-ра керкадö.

VI-дö этап—500 метр нывбабас. Интернациональнöй „Красных партизан“, Ленина улчаяс куза (9 №-ра керкадö).

VII-дö этап—1000 метр мужчинаяс. Ленина, Республиканскöй, Советскöй, Рабочöй улчаяс куза (92 №-ра керкадö—Интернациональнöй да Рабочöй улчаяс-лөн пелдс).

VIII-дö этап—1000 метр мужчинаяс. Интернациональнöй „Красных партизан“ да Ленина улчаяс куза (33 №-ра керкадö—Ленина да Республиканскöй улчаяс-лөн пелдс).

IX-дö этап—500 метр нывбабас. Республиканскöй улч куза музейдö.

X-дö этап—500 метр нывбабас. Кирова улч куза культура да шожчан паркдö.

Став дистанцияыс 7½ километр. 1936-дö воын Лестехникумса физкультурнöй команда ташдөм-жө дистанцияын петкөдлис 23 минут да 50 секунд. Физкультурникяслөн мөг—петкөдлөны таво нöшта буржык показателяс, медым сийö показателяснас гордичисны несöмын карса физкультурникяс да томжөз, а став миан республика паста.

Естафета бөрын лөд нуддөма индивидуальнöй велосоревнование: мужчинаяслы 10 да 20 километр, нывбабаслы—10 километр. Комсомольскöй организацияс да физкультурник-комсомолецяс долженды журнудны естафетан. Нидөти предприятияжя, учреждениежя да организация бердса физкультурнöй коллектив не должен колны естафетаны участвуйттöг.

Отв. редакторöс вежыс Г. I. ТОРЛОПОВ